

بخش اول

مسایل حسابداری
خدماتی
در مؤسّسات فردی

هدف‌های رفتاری (مسئله ۱-۱): انتظار می‌رود با حل این مسئله، هنرجو توانایی انجام چهار مرحله از مراحل چرخه حسابداری را به شرح زیر به دست آورد:

۱- نوع فعالیت‌ها و رویدادهای مالی و خدماتی یک بیمارستان را شناسایی کرده و تشخیص لازم برای ثبت هریک از آن‌ها را بدهد.

۲- به تجزیه و تحلیل و اندازه‌گیری هریک از رویدادهای مالی بپردازد.

۳- با فرم سند حسابداری آشنا و اسناد حسابداری مورد نیاز برای هریک از رویدادهای مالی را تهیه و تنظیم و صادر کند.

۴- با فرم دفتر روزنامه آشنا و از طریق ثبت مندرجات اسناد حسابداری در دفتر روزنامه نسبت به تحریر و نوشتن دفتر روزنامه اقدام کند و سپس با جمع‌گیری ستون‌های دفتر روزنامه نسبت به توازن جمع ستون‌های عملیات ثبت شده پی ببرد.

۵- با فرم دفتر کل آشنا و انواع حساب‌های مندرج در دفتر روزنامه را به حساب‌های دفتر کل منتقل کند و مانده‌گیری هریک از حساب‌ها را انجام دهد.

۶- با فرم دفتر معین آشنا و نسبت به ثبت و انتقال حساب‌های مربوط از اسناد حسابداری به حساب‌های دفتر معین اقدام کند و هریک از حساب‌های دفتر معین را مانده‌گیری نماید.

مسئله ۱-۱^۱

مانده قسمتی از حساب‌های دفتر کل بیمارستان مسعود در پایان اردیبهشت ماه سال ۱۳۰۰ به شرح زیر است:

نام حساب	مبلغ - ریال
صندوق	۳۲۰۰۰۰۰
بانک	۴۰۰۰۰۰۰
حساب‌های دریافتی	۱۱۵۰۰۰۰۰
لوازم اتاق عمل	۲۷۸۳۰۰۰
ملزومات اداری	۱۵۰۰۰۰۰
حساب‌های پرداختی	۳۰۰۰۰۰۰

معاملات و رویدادهای مالی خرداد ماه ۱۳۰۰ بیمارستان مسعود به شرح زیر است:

۳/۱ - مبلغ ۲۴۰۰۰۰۰ ریال لوازم اتاق عمل و مبلغ ۱۲۰۰۰۰۰ ریال ملزومات اداری به‌طور نسبی خریداری گردید و بابت کرایه‌ی حمل آن‌ها، مبلغ ۱۵۰۰۰۰ ریال وجه نقد پرداخت شد.

۳/۲ - مبلغ ۳۷۰۰۰۰۰ ریال از مطالبات بیمارستان شامل مبلغ ۲۰۰۰۰۰۰ ریال به‌طور نقد و بقیه طی یک فقره چک دریافت گردید که بلافاصله به حساب بیمارستان نزد بانک واگذار شد.

۱- مطالب این مسئله مربوط به فصل‌های سوم و چهارم و پنجم کتاب اصول حسابداری ۱ می‌باشد.
یادآور می‌شود که کادر پزشکان، متخصصان جراحی و بیهوشی و نظایر آن و قسمت‌های آزمایشگاه، رادیولوژی، داروخانه به‌عنوان اشخاصی مستقل از بیمارستان فرض شده است. در حل تمرین تلاش شود برای آموزش، از ثبت‌های (آرتیکل‌های) مرکب استفاده شود.

۳/۳- یکی از لوازم اتاق عمل به ارزش ۱۷۲۵۰ ریال به علت معیوب بودن به فروشنده عودت داده شد و یک قلم دیگر به ارزش ۱۵۰۰۰ ریال به دلیل بی احتیاطی در اثر حمل و نقل شکسته و غیرقابل استفاده گردید. (از حساب هزینه‌ی متفرقه استفاده شود).

۳/۵- مبلغ ۷۰۰۰۰۰ ریال لوازم اتاق عمل از مؤسسه‌ی تجهیزات پزشکی سلامت خریداری گردید. در ازای آن، مبلغ ۲۰۰۰۰۰ ریال طی یک فقره چک پرداخت و از بابت بقیه‌ی آن مقرر شد مبلغ مزبور ظرف ۱۵ روز به فروشنده پرداخت گردد. بابت کرایه‌ی حمل لوازم مزبور مبلغ ۵۰۰۰۰ ریال نقداً پرداخت شد.

۳/۸- مبلغ ۴۵۰۰۰۰ ریال وجه نقد از بیمارانی که اجازه‌ی بستری شدن گرفته‌اند به‌طور علی‌الحساب دریافت گردید. (از حساب پیش دریافت درآمد ارائه‌ی خدمات استفاده شود).

۳/۹- مبلغ ۷۵۰۰۰۰ ریال بابت انجام خدمات آزمایشگاهی از مراجعه‌کنندگان به‌طور نقد دریافت شد. ۷ درصد از آن به عنوان سهم (حق) بیمارستان کسر و بقیه‌ی آن به صاحب (مسئول) آزمایشگاه پرداخت گردید.

۳/۱۵- مبلغ ۱۷۵۰۰۰ ریال بابت حقوق نیمه‌ی اول خرداد ماه کارکنان به‌طور نقد پرداخت شد.

۳/۱۷- قبوض آب به مبلغ ۲۵۰۰۰ ریال، تلفن ۹۵۰۰۰ ریال و برق مصرفی به مبلغ ۱۸۰۰۰۰ ریال مربوط به ماه‌های فروردین و اردیبهشت دریافت شد. (برای هریک از هزینه‌ها، حساب مستقل در نظر گرفته شود).

۳/۱۸- صورت‌حسابی به مبلغ ۵۹۵۰۰۰ ریال برای بیماران ترخیص شده به شرح زیر تهیه و ارائه گردید :

مبلغ - به ریال	شرح
۲۳۰۰۰۰۰	الف - حق الزحمه‌ی متخصصان جراحی
۶۵۰۰۰۰۰	ب - حق الزحمه‌ی متخصصان بیهوشی
۵۰۰۰۰۰۰	ج - درآمد اتاق عمل
۲۰۰۰۰۰۰	د - درآمد اجاره تخت بیمار و همراه به مدت ۵ روز
۵۰۰۰۰۰۰	ه - حق معاینه‌ی پزشکان

معادل ۲۵۰۰۰۰ ریال از وجوه صورت‌حساب فوق، قبلاً به‌طور علی‌الحساب در تاریخ ۸ خرداد ماه دریافت شده بود و بقیه در زمان ترخیص بیماران به‌طور نقد دریافت شد. (برای هریک از موارد فوق حساب مستقلی در نظر گرفته شود).

۳/۱۹- مبلغ ۳۰۰۰۰۰۰ ریال بابت خدمات رادیولوژی از بیماران دریافت گردید که معادل ۸۵ درصد از آن متعلق به صاحب (مسئول) رادیولوژی می‌باشد و بقیه به‌عنوان سهم (حق) بیمارستان در حساب‌ها منظور شد.

۳/۲۰- بدهی مقرر مربوط به معامله‌ی مورخ ۵ خرداد ماه به‌طور نقد پرداخت شد.

۳/۲۵- صورت‌حسابی برای انجام خدمات ارائه شده به بیمه‌شدگان سازمان تأمین اجتماعی طی خرداد ماه به مبلغ ۷۵۰۰۰۰۰ ریال تنظیم و ارسال گردید. سازمان تأمین اجتماعی مبلغ ۱۲۵۰۰۰۰ ریال از مانده بدهی ماه‌های قبل خود و معادل ۶۰ درصد از صورت‌حساب خرداد ماه بیمارستان مسعود را طی یک فقره چک پرداخت می‌کند و بیمارستان بلافاصله چک مزبور را برای وصول وجه آن به حساب خود نزد بانک واگذار می‌نماید.

۳/۲۷- در طی خرداد ماه، بیمارستان مسعود معادل ۱۲۰۰۰۰۰ ریال خدمات رایگان به بیماران بی‌بضاعت ارائه داد. (از حساب هزینه خدمات رایگان یا هزینه کمک‌های بلاعوض استفاده شود).

۳/۲۸- بیمارستان از بابت خدمات ارائه شده به داروخانه، مبلغ ۱۳۵۰۰۰ ریال به حساب فیما بین خود منظور کرد.

۳/۲۹- صندوق بیمارستان در طی خرداد ماه مبلغ ۱۶۸۷۰۰۰ ریال از بیماران سرپایی حق معاینه‌ی پزشکان دریافت نمود. سپس کل مبلغ مربوط به حق معاینه‌های دریافتی از بیماران را پس از کسر ۱۰ درصد به‌عنوان سهم (حق) بیمارستان در وجه پزشکان به‌طور نقد پرداخت کرد.

۳/۳۰- حق الزحمه متخصصان جراحی و بیهوشی، به مبلغ ۲۶۰۰۰۰۰ ریال پس از کسر سهم (حق) بیمارستان و هم چنین بدهی به رادیولوژی به طور نقد پرداخت و تسویه حساب شد.

۳/۳۱- حقوق نیمه‌ی دوم خردادماه کارکنان به مبلغ ۱۷۵۰۰۰۰ ریال به طور نقد پرداخت شد.
مطلوب است:

- ۱- ثبت عملیات از طریق صدور سند حسابداری در دفتر روزنامه‌ی عمومی بیمارستان مسعود.
- ۲- انتقال اقلام از دفتر روزنامه به حساب‌های دفتر کل بیمارستان مسعود و مانده‌گیری حساب‌های مزبور.
- ۳- تنظیم دفتر معین حساب‌های پرداختنی و حساب‌های درآمد و مانده‌گیری حساب‌های مزبور.

یادآوری برای حل تمرین:

- الف- از حساب‌های پرداختنی تحت عناوین مختلف متخصصان جراحی، متخصصان بیهوشی، رادیولوژی، حق معاینه‌ی پزشکان و ...
- ب- از حساب‌های درآمد تحت عناوین اتاق عمل، اجاره‌ی تخت، خدمات بیمه‌شدگان، خدمات داروخانه، خدمات رادیولوژی، خدمات رایگان، خدمات معاینه‌ی پزشکان، خدمات جراحی، خدمات آزمایشگاه و ... استفاده کنید.

شہ

مستقل از صفه

تعلیم پر

[illegible]

شع

[illegible]

شع

[illegible][illegible]

[illegible]

دفتر گیل															حساب	
تاریخ			ش			به بکار			بناکار			بناکار				
روز		ماه		سال		سال		سال		سال		سال				
مستول اصفه																
تقر صیفه																

[illegible][illegible]

[illegible][illegible]

دفتر گیل												حساب	
تاریخ		شرح		درجہ کار		بستانکار		باجماندہ		تاریخ			
روز	ماه	روز	ماه	روز	ماه	روز	ماه	روز	ماه	روز	ماه		
مستقل از صفہ													
تقریب صفہ													

[illegible]

ارزیابی فعالیت هنرجو در کارگاه حسابداری عملی

نمره ۰ ۰/۵ ۱ ۱/۵ ۲

الف - ارزیابی کار فردی

۱- نظم و انضباط، توانایی، سعی و تلاش در انجام کارها

۲- دقت، تمیزی، سرعت و ممارست در کار

۳- داشتن مسئولیت در بهتر انجام دادن تکالیف و امور محوله

ب - ارزیابی فرد در کار گروهی

۱- تقسیم صحیح فعالیت‌ها، رعایت توالی فعالیت با اعضای گروه کاری

۲- همکاری، همفکری و تعاون در انجام بهتر امور با اعضای گروه کاری

۳- رعایت زمان مقرر برای انجام تکالیف و هماهنگی با اعضای گروه کاری

۴- مشاوره با اعضای گروه کاری و ارائه صحیح، کامل و به موقع تکالیف

ج - ارزیابی عمومی کار

۱- رعایت اصول مربوط به صدور اسناد حسابداری، دفترنویسی و گزارش‌نویسی

۲- رعایت ضوابط در شماره و تاریخ‌گذاری اسناد، تکمیل ضمائم، امضای اسناد،

جمع زدن صحیح ستون‌ها و مانده‌گیری حساب‌ها

--	--	--	--	--

۳- کاهش در اشتباهات، قلم‌خوردگی و لاک‌گیری، توجه به جزئیات فعالیت‌ها،

نظم و تمیزی در صدور اسناد حسابداری، ثبت دفاتر و ارائه کامل و صحیح گزارش‌ها

ارزیابی فوق مربوط به تمرین شماره(های) ----- است و نمره هنرجو ----- می‌باشد.

محل امضای هنرآموز

تاریخ:

هدف‌های رفتاری (مسئله ۲-۱): انتظار می‌رود با حل این مسئله، هنرجو توانایی انجام پنج مرحله از مراحل چرخه حسابداری را به شرح زیر به دست آورد:

۱- انواع فعالیت‌ها و رویدادهای مالی در یک شهر بازی را شناسایی کرده و تشخیص لازم برای هریک از آن‌ها را بدهد.

۲- به تجزیه و تحلیل و اندازه‌گیری هریک از رویدادهای مالی بپردازد.

۳- با فرم سند حسابداری آشنا و اسناد حسابداری مورد نیاز برای هریک از رویدادهای مالی را تهیه و تنظیم و صادر کند.

۴- با فرم دفتر روزنامه آشنا و از طریق اسناد حسابداری نسبت به تحریر و نوشتن دفتر روزنامه اقدام کند.

۵- با فرم دفتر کل آشنا و انواع حساب‌های مندرج در دفتر روزنامه را به حساب‌های دفتر کل منتقل کند و ثبت حساب‌ها را در آن انجام دهد.

۶- با فرم تراز آزمایشی چهار ستونی آشنا و مانده هریک از حساب‌های دفتر کل (یا دفتر معین) را به تراز آزمایشی منتقل نماید و سپس به جمع‌گیری ستون‌های مختلف تراز آزمایشی اقدام کند.

۷- از طریق مقایسه جمع ستون گردش عملیات در تراز آزمایشی چهار ستونی و مقایسه آن با جمع ستون‌های دفتر روزنامه نسبت به صحت ثبت عملیات پی ببرد.

مسئله ۲-۱^۱

۴/۱- شهر بازی شادی با تخصیص وجه نقدی به مبلغ ۳۰۰۰۰۰۰۰ ریال سرمایه تأسیس گردیده و عملیات و رویدادهای مالی آن به شرح زیر انجام شده است:

۴/۱۰- زمینی به مساحت ۵۰۰۰ متر مربع از قرار متر مربعی ۵۰۰۰ ریال خریداری گردید. مبلغ ۸۰۰۰۰۰۰ ریال به‌طور نقد پرداخت و قرار شد بقیه‌ی وجه مزبور در زمان انتقال سند مالکیت زمین از فروشنده به خریدار در دفتر اسناد رسمی، یکجا پرداخت گردد. (حداکثر ظرف مدت ۳ ماه از تاریخ معامله)

۴/۱۵- قرارداد ساخت، نصب و راه‌اندازی ماشین‌آلات و تجهیزات وسایل بازی به ارزش ۲۰۰۰۰۰۰ ریال با کارگاه صنعتگر منعقد گردید و مقرر شد که ظرف مدت ۴۵ روز از تاریخ امضای قرارداد کلیه‌ی عملیات مربوط به ساخت، نصب و راه‌اندازی را انجام و تحویل دهد. از بابت این قرارداد مبلغ ۵۰۰۰۰۰۰ ریال به‌طور علی‌الحساب در وجه پیمانکار پرداخت شد. (از حساب پیش‌پرداخت خرید دارایی استفاده شود).

۵/۲۹- طرف دوم قرارداد در موعد مقرر نسبت به ساخت، نصب و راه‌اندازی و تحویل موقت موضوع قرارداد اقدام کرد. از این بابت مبلغ ۵۰۰۰۰۰۰ ریال به‌طور نقد پرداخت شد و برای بقیه‌ی طلب، مقرر گردید در دو قسط مساوی هریک به فاصله‌ی یک ماه از تاریخ تحویل موقت پرداخت شود. پرداخت آخرین قسط، منوط به تحویل قطعی موضوع قرارداد شد.

۶/۱- تعداد دو دکه در محوطه‌ی شهر بازی شادی با اجاره‌بهای معادل ۱۵ درصد فروش ماهانه هر دکه اجاره داده شد و مقرر گردید در هر صورت اجاره‌ی ماهانه‌ی هر دکه از مبلغ ۱۵۰۰۰۰ ریال که در اول هر ماه قابل پرداخت است کمتر نباشد. مبلغ ۳۰۰۰۰۰ ریال بابت اجاره‌ی شهریور ماه دو دکه به‌طور علی‌الحساب دریافت گردید.

۶/۲- قرارداد بیمه‌ی آتش‌سوزی و حوادث به مبلغ ۱۲۰۰۰۰۰ ریال برای مدت یک سال از ابتدای شهریور ماه با شرکت بیمه منعقد شد و وجه آن به شرکت بیمه پرداخت گردید.

۱- مطالب این مسئله مربوط به فصل‌های چهارم و پنجم کتاب اصول حسابداری ۱ می‌باشد.

- ۶/۷- در هفته‌ی اول شهریور ماه مبلغ ۱۳۵۰۰۰ ریال بلیط به فروش رسید. (از حساب درآمد فروش بلیط استفاده شود).
- ۶/۱۴- در هفته‌ی دوم شهریور ماه مبلغ ۲۰۰۰۰۰ ریال بلیط به فروش رسید.
- ۶/۱۵- مبلغ ۱۶۰۰۰۰ ریال بابت حقوق نیمه‌ی اول دو نفر از کارگران پرداخت شد.
- ۶/۲۰- مبلغ ۱۳۰۰۰۰ ریال بابت هزینه‌ی تعمیر و خرابی یکی از وسایل بازی پرداخت گردید.
- ۶/۲۱- در هفته‌ی سوم شهریور ماه مبلغ ۲۲۰۰۰۰ ریال بلیط به فروش رسید.
- ۶/۲۲- به علت خراب شدن یکی از دستگاه‌ها، شهربازی اقدام به اجاره‌ی ۱۰ روزه‌ی یک دستگاه وسیله‌ی مزبور به مبلغ ۵۰۰۰۰۰ ریال کرد که کل وجه اجاره‌ی آن به‌طور نقد پرداخت شد. (از حساب هزینه‌ی اجاره دارایی ثابت استفاده شود).
- ۶/۲۵- قبوض آب و برق مصرفی جمعاً به مبلغ ۲۸۰۰۰۰ ریال دریافت شد.
- ۶/۲۸- در هفته‌ی چهارم شهریور ماه مبلغ ۳۱۰۰۰۰ ریال بلیط به فروش رسید.
- ۶/۲۹- ۱۰ درصد کل فروش بلیط در شهریور ماه برای پرداخت عوارض شهرداری اختصاص داده شد و مبلغ ۳۶۵۰۰۰ ریال از آن به‌طور علی‌الحساب به شهرداری پرداخت گردید.
- ۶/۳۰- مبلغ ۱۶۰۰۰۰ ریال بابت حقوق نیمه‌ی دوم شهریور ماه دو نفر از کارگران پرداخت شد.
- ۶/۳۱- فروش دو دگه‌ی اجاره داده شده تا پایان شهریور ماه مبلغ ۲۷۰۰۰۰۰ ریال گردید که مبلغ ۵۵۰۰۰۰ ریال از آن بابت اجاره‌ی شهریور ماه دریافت شد و مقرر گردید بقیه‌ی اجاره‌ی شهریور ماه و اجاره‌ی مهرماه در تاریخ دوم مهرماه یکجا وصول شود.
- مطلوب است:**
- ۱- ثبت عملیات از طریق صدور سند حسابداری در دفتر روزنامه‌ی عمومی شهربازی شادی.
 - ۲- انتقال اقلام از دفتر روزنامه به حساب‌های دفتر کل.
 - ۳- تهیه و تنظیم تراز آزمایشی چهار ستونی به تاریخ پایان شهریور ماه.